

اولین همایش ملی

افتخاری نوین در توانمندسازی و توسعه پایدار معماری، عمران، گردشگری، انرژی و محیط زیست شهری و روستایی

۹ مرداد ۱۳۹۳



ارزیابان محیط زیست همگتانه

دکتر آمنه حقزاد<sup>۱</sup>

دکتر میرعلی شفیعی<sup>۲</sup>

بهنام غنمی<sup>۳</sup>

## بررسی تأثیر اکوتوریسم بر جذب توریست با تأکید بر توسعه پایدار (مطالعه موردی شهر رامسر)

چکیده

این رساله به بررسی تأثیر اکوتوریسم بر جذب توریست با تأکید بر توسعه پایدار (مطالعه موردی شهر رامسر) پرداخته است. با اهداف اولیه پیش بینی شده: 1- شناخت روند تحولات کالبدی- فضایی شهر رامسر در دو دهه گذشته 2- نقش چشمه های آبگرم، در توسعه گردشگری شهر رامسر می پردازد. فرضیه اصلی این تحقیق با این عنوان که، 1- موقعیت اکوتوریسمی شهرستان رامسر بر گسترش منطقه ای و کالبدی فیزیکی شهر تأثیر می گذارد.

1- استادیار دانشکده جغرافیا، دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس، ایران

2- استادیار دانشکده جغرافیا، دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس، ایران

3- دانشجوی کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس

نویسنده عهده دار مکاتبات 0911-5964272 [info@urban-furniture.ir](mailto:info@urban-furniture.ir)

\*این مقاله از رساله کارشناسی ارشد آقای بهنام غنمی دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد چالوس مستخرج گردیده است.



2- توسعه توریسم سبب افزایش فرصت های شغلی و تبادل فرهنگی در شهرستان رامسر می گردد، مورد بررسی قرار گرفته است. و در فرجام اینکه تبدیل شدن، شهر رامسر در دو دهه اخیر باعث رشد و توسعه شهرهای کتالم و سادات شهر، در حیطه کالبدی و در حیطه گردشگری شده است. برای تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS، از تحلیل واریانس یک طرفه، آزمون همبستگی اسپیرمن و تی تست (T-Test) انجام شده است. نتایج حاصل از این تحقیق نشان می دهد که، با توجه به زمینه‌هایی گردشگری و توریسم، این کنکاش مبین این نکته است که، پتانسیل‌های فوق‌العاده در زمینه گردشگری در شهرستان رامسر وجود دارد، که می‌تواند این شهر را به بزرگترین قطب گردشگری ایران تبدیل نماید.

واژگان کلیدی: توسعه گردشگری، شهرهای کرانه ساحلی، مدل سوات، توسعه پایدار، شهر رامسر، گردشگری و توریسم

### مقدمه و طرح مسأله

واژه‌های «دهکده جهانی»، «جغرافیا و اقتصاد جدید»، «سرمایه داری جهانی» و... زنگ های هوشیار باش را به صدا در می آورند. دغدغه ها و چالشهای قرن بیست و یکم ضرورت تدوین استراتژی اثر بخش و پویا را در راستای جهانی شدن با توجه به قوانین بازی جهانی با نگرش بومی نمایان می سازد. آمار گویا نشان دهنده سهم بسیار اندک ایران از درآمد جهانی گردشگری به رغم جاذبه های بسیار بالای آن است و شواهد نشان می دهد که گردشگری ما هنوز نتوانسته سهم بازار شایسته خود را به دست آورد و این امر نه به دلیل فقدان جاذبه های طبیعی یا آثار باستانی و یا شرایط آب و هوایی است. بلکه صرفاً محصول بینش مدیریت و نرم افزار موجود در این صنعت است. دولت که باید سیاست گذار کلان و ارائه دهنده استراتژی روشن و عملی این صنعت باشد و بستر معرفی و رشد پایدار این صنعت را فراهم کند هنوز درگیر پاره ای از کارهای اجرایی خود در این صنعت است. بعضی از مسائل امنیتی، اجتماعی و فرهنگی ناکارآمد، حرکت این صنعت را در ایران کند و کندتر می کند و این در حالی است که صنعت گردشگری جهان رشد شتابانی را آغاز کرده است (صمدیان، 105:1388).

در حال که واژه گردشگری تداعی کننده رونق اقتصادی و توسعه اجتماعی است، لیکن مشاهدات عینی در شهرهای گردشگر پذیر ایران از جمله شهر شیراز، تبریز، مشهد و.. ذهن را متوجه این مسأله می کند که انبوه مسافران ساکن در اطراف خیابان ها چه برونداد مثبتی را عاید شهر خواهد کرد. با طرح این مسأله و لزوم توجه به صنعت توریسم به عنوان پربازده ترین صنعت خدماتی در دنیا، پژوهش حاضر به دنبال ریشه یابی و ارائه راهکارهای عملی برای برخورد با این معضل شهری است. پارادایم گردشگری پایدار که اخیراً در زمره مفاهیم مور مطالعه در حوزه توسعه پایدار و گردشگری مطرح شده و در حقیقت نقطه اشتراک این دو مفهوم است. گردشگری را در جایی منبع با ارزش می داند که ملاحظات انسانی، اجتماعی و زیست محیطی را لحاظ کرده، منبع کسب درآمد باشد. (طاهری دمنه و همکاران، 1389).

در چند دهه اخیر به دنبال تسهیلات اجتماعی، اقتصادی و سیاسی کشور شهرهای ایران دستخوش تحولات چشمگیری گردیده است. رشد سریع جمعیت شهری ناشی از مهاجرت روستا به شهر، توسعه فیزیکی بی رویه و